

D E C I Z I E

19 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Filincova
Judecătorii Iurie Bejenaru, Elena Covalenco, Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către Biroul Vamal Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Ovatel TDM” împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la anularea actelor administrative și încasarea sumelor percepute, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Ovatel TDM”, casată hotărîrea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 26 noiembrie 2013 și emisă o nouă hotărîre de admitere a acțiunii

c o n s t a t ă

La 08 iulie 2013 SRL „Ovatel TDM” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la anularea actelor administrative și încasarea sumelor percepute nefondat.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, societatea este înregistrată legal pe teritoriul Republicii Moldova și întreprindere acreditată în cadrul Biroului Vamal Chișinău în vederea perfectării procedurilor de import și în special importul produselor „IT”.

Menționează că unul dintre genurile principale de activitate a întreprinderii constituie importul produselor „IT” și accesoriilor la aceste produse, precum și comercializarea acestor produse pe teritoriul Republicii Moldova.

În perioada martie - aprilie 2013 a efectuat mai multe importuri de produse de genul „IT” unde organul vamal în mod nefondat a perceput mai multe sume bănești de la contul unic deservit în cadrul Biroului Vamal Chișinău.

Totodată reclamantul indică că, a respectat întocmai procedura stabilită la determinarea și declararea valorii în vamă a mărfurilor introduse și conform prevederilor legii, pentru confirmarea veridicității datelor privind valoarea în vamă anunțată și a datelor suplimentare referitoare la ea, pentru confirmare au fost prezentate documentele de bază, care nu au fost contestate de către pîrît și nu au fost efectuată nici o referire la aceste acte, fiind doar nejustificat solicitarea actelor suplimentare.

Susține reclamantul că, suplimentar a prezentat organului vamal informații cu privire la valoarea vamală a mărfurilor identice sau similare, importate anterior, lista de prețuri ale producătorului de care nu dispune organul vamal, iar Biroul Vamal Chișinău nu a reacționat și prin urmare consideră că a fost subiectivă la emiterea actelor cu caracter administrativ.

La acumularea informației privind valoarea în vamă, organul vamal antrenat în vămuirea mărfurilor, trebuie să prezinte informații, pe care nu le are declarantul, inclusiv despre prețurile de referință la mărfurile din circuitul comerțului extern precum și de date privind mărfurile identice sau similare, a căroră perfectare vamală a efectuat-o anterior. Totodată, autoritatea vamală nu a prezentat informațiile de care dispune despre prețurile medii contractuale sau privind valoarea în vamă a unei anumite tranzacții, care ar confirma valoarea în vamă a mărfii importate.

Astfel, în contextul legii materiale, art. 5,6,8 al Legii cu privire la tariful vamal și pct. 16 al regulamentului cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, organul vamal pe lângă faptul că nu a prezentat actele constatatoare, nu a prezentat informațiile, prețurile de referință la marfa importată, ci unilateral, subiectiv și neobiectiv a recalculat valoarea în vamă și în temeiul art. 127 Cod Vamal al RM., a încasarea cu titlu executoriu suma de 1649 443, 04 lei MDL.

Reclamantul susține că, în urma studierii acțiunilor pîrîtului privind întocmirea actelor de inspecție prezentate, în conformitate cu Ordinul Serviciului Vamal nr. 480- O din 18 decembrie 2006 cu privire aprobarea metodologiei de prelucrare a declarației vamale în detaliu „act de inspecție reprezintă documentul electronic ASZCUDA World întocmit pe parcursul fiecărei etape a procedurii informatice de declarare a mărfurilor, pe baza constatărilor privind completarea declarației vamale cu date eronate sau neclare referitoare la încadrarea tarifară, valoarea în vamă, felul, cantitatea sau originea, cuantumul obligației și modul de aplicare a facilităților vamale. Cuprinde următoarele date aferente fiecărei declarații vamale: denumire birou vamal, număr de înregistrare, data înregistrării, regimul vamal, numărul fiecărui articol ce face obiectul declarației rezultate examinării, măsuri luate și sancțiuni aplicate, informații suplimentare privind documentele întocmite cu ocazia măsurilor întreprinse sau sancțiunilor aplicate. Semnarea lui de către utilizatorul sistemului informatic are semnificația luării la cunoștință și acceptării rezultatelor controlului.

Astfel reclamantul invocă că, în actele de inspecție a cărui nulitate solicită nu s-a evidențiat semnătura declarantului, ori a brokerului vamal sau unui alt reprezentat ce ar fi adus la cunoștință și acceptării rezultatul controlului de către colaboratorul vamal.

Prin cererea prealabilă din 08 mai 2013 înaintată Biroului Vamal a solicitat anularea actelor de inspecție indicate, însă nu a primit răspuns.

Ulterior, la data de 14 iunie 2013 a înaintat altă cerere prealabilă, unde Biroul Vamal i-a dat un răspuns formal.

Solicită reclamantul anularea ca fiind ilegale și fără efecte juridice actele de inspecție nr.3019 I 6690 din 12 aprilie 2013; nr.3019 I 7026 din 16 aprilie 2013; nr. 3019 I 7165 din 18 aprilie 2013; nr.3019 I 7378 din 22 aprilie 2013; nr. 3019 I 7848 din 26 aprilie 2013; nr.3019 I 8289 din 30 aprilie 2013; nr.3019 I 9128 din 14 mai 2013;

nr.3019 I 9130 din 14 mai 2013; nr.3019 I 9546 din 20 mai 2013; nr. 3019 I 10031 din 27 mai 2013; nr. 3019 I 10645 din 03 iunie 2013; nr. 3019 I 11205 din 10 iunie 2013 emise de către Biroul Vamal Chișinău privind calculul (recalculul) drepturilor de import față de SC” Ovatel TDM” cu perceperea sumei încasată nefondat în mărime de 1 649 443, 04 lei.

Pe parcursul examinării cauzei reprezentantul reclamantului, a înaintat cerere privind micșorarea pretențiilor la suma de 1648942,3 lei în rest cerințele înaintate în cererea de chemare în judecată l-ea susținut pe deplin.

Prin hotărîrea Judecătorei Botanica mun.Chișinău din 26 noiembrie 2013 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014 a fost admis apelul declarat de către SRL „OvateL TDM”, casată hotărîrea Judecătorei Botanica mun.Chișinău din 26 noiembrie 2013 și emisă o nouă hotărîre de admitere integrală a acțiunii.

La 21 mai 2014, Biroul Vamal Chișinău a depus recurs împotriva decizie Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, menționînd că instanța de apel la emiterea deciziei a încălcat normele de drept material.

Consideră recurentul că SRL „OvateL TDM” a încălcat termenul de adresare în judecată în partea ce ține de anularea actelor de inspecție la declarațiile vamale nr.3019 I 6690 din 12 aprilie 2013; 3019 I 7026 din 16 aprilie 2013; 3019 I 7165 din 18 aprilie 2013; 3019 I 7378 din 22 aprilie 2013; 3019 I 7848 din 26 aprilie 2013; 3019 I 8289 din 30 aprilie 2013, iar temeiuri de restabilire a acestuia nu sunt, deoarece reclamantul nu a prezentat probe ce ar justifica omiterea întemeiată a termenului de adresare în judecată.

Referitor la legalitatea actelor de inspecție la declarațiile vamale nr. nr.3019 I 6690 din 12 aprilie 2013; 3019 I 7026 din 16 aprilie 2013; 3019 I 7165 din 18 aprilie 2013; 3019 I 7378 din 22 aprilie 2013; 3019 I 7848 din 26 aprilie 2013; 3019 I 8289 din 30 aprilie 2013; 3019 I 9128 din 14 mai 2013; 3019 I 9130 din 14 mai 2013; 3019 I 9546 din 20 mai 2013; 3019 I 10031 din 27 mai 2013; 3019 I 10654 din 03 iunie 2013; 3019 I 11205 din 10 iunie 2013, consideră că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia de a casa hotărîrea primei instanțe, deoarece unicul document care conține date despre valoarea factuală a mărfii importate este INVOCE-ul, care nefiind probat prin alte documente, creează dubii organului vamal cu privire la datele indicate în acestea și care se referă la valoarea în vamă a mărfurilor.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Biroul Vamal Chișinău neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. a) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art.6 alin.(1) al Legii nr.1380-XII din 20 noiembrie 1997 privind tariful vamal, la trecerea mărfii peste frontiera vamală, declarantul anunță valoarea în vamă a acesteia autorității vamale.

Conform art.7 alin.(1) al Legii menționate, valoarea în vamă a mărfii anunțată de declarant și datele suplimentare referitoare la ea trebuie să fie veridice și confirmate prin acte.

S-a constatat că, în perioada 12 aprilie 2013 – 10 iunie 2013 SRL „Ovatel TDM” a depus la organul vamal declarațiile vamale nr. 3019 I 6690 din 12 aprilie 2013; nr.3019 I 7026 din 16 aprilie 2013; nr. 3019 I 7165 din 18 aprilie 2013; nr.3019 I 7378 din 22 aprilie 2013; nr. 3019 I 7848 din 26 aprilie 2013; nr.3019 I 8289 din 30 aprilie 2013; nr.3019 I 9128 din 14 mai 2013; nr.3019 I 9130 din 14 mai 2013; nr.3019 I 9546 din 20 mai 2013; nr. 3019 I 10031 din 27 mai 2013; nr. 3019 I 10645 din 03 iunie 2013; nr. 3019 I 11205 din 10 iunie 2013 privind importul pe teritoriul vamal al Republicii Moldova marfă – produse IT și accesorii la aceste produse și piese auto, iar valoarea în vamă a mărfii fiind calculată conform metodei 1 prevăzută la art.10 alin.(1) lit.a) a Legii cu privire la tariful vamal- în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

În rezultatul verificării corectitudinii determinării de către declarant a valorii în vamă, Biroul Vamal Chișinău a ajuns la concluzia că valoarea în vamă a mărfii la declarațiile vamale sus menționate a fost determinată incorect, întocmind în acest sens actele de inspecție cu privire la calculul (recalculul) drepturilor de import/export, prin care a fost majorat prețul mărfii importate până la 1 649 443,04 lei.

Din actele cauzei rezultă că Biroul Vamal Chișinău nu a acceptat valoarea în vamă a mărfii declarate de către SRL „Ovatel TDM” din motiv de suspiciune privind subevaluarea prețului mărfurilor și veridicității datelor, neprezentarea de către declarant a documentelor suplimentare cerute de către organul vamal, adică SRL „Ovatel TDM” la declararea valorii în vamă a mărfii a încălcat prevederile pct.13, 14, 15 ale Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul RM, aprobat prin hotărârea Guvernului RM nr.600 din 14 mai 2002, aplicând astfel organul vamal metodele 6 de estimare a valorii în vamă.

Conform pct. 13 al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, pentru confirmarea veridicității datelor privind valoarea în vamă anunțată și a datelor suplimentare referitoare la ea, declarantul este obligat să prezinte la cererea autorității vamale, documentele de constituire a persoanei care introduce mărfurile pe teritoriul Republicii Moldova; contractul comercial încheiat cu vânzătorul produselor respective și acordurile adiționale la el, precum și corespondența comercială purtată cu acesta în vederea încheierii și derulării contractului; factura (invoice) și documentele bancare de plată (dacă factura este achitată) sau factura pro forma, precum și alte documente de plată și/sau contabile ce confirmă valoarea mărfurilor; documentele de transport; contractul de asigurare a mărfurilor și polița de asigurare, după caz; factura de trăsură sau calculul oficial autentificat al cheltuielilor de transport; declarația vamală a țării de expediție (dacă aceasta există); listele de ambalaj; licența pentru mărfurile

introduse, importul cărora este admis în baza licențelor stabilite; certificatul de origine al mărfurilor, certificatul de calitate, conformitate etc.

Astfel, materialul probator atestă că la declararea mărfii în vamă SRL „Ovatel TDM” a prezentat documentele necesare și anume: copiile de contractele de cumpărare-vânzare, copiile de pe facturile comerciale (invoce) aferente mărfurilor importate, scrisorile internaționale de trăsură, carnetele TIR, certificatele de conformitate, înscrisurile privind cheltuielile de transportare, copiile de pe permisele de conducătorilor auto și pașapoartele tehnice ale mijloacelor de transport, precum și declarațiile electronice.

Totodată, intimatul suplimentar a prezentat organului vamal informații cu privire la valoarea vamală a mărfurilor identice sau similare, importate anterior, lista prețurilor ale producătorului (documente comerciale, vamale și de plată, facturi, scrisori de trăsură etc, referitoare la tranzacțiile cu mărfuri identice sau similare).

În atare circumstanțe, instanța de recurs consideră că SRL „Ovatel TDM” a prezentat Biroului Vamal Chișinău toate documentele solicitate de către acesta în vederea confirmării valorii în vamă, fapt confirmat prin actele anexate la declarațiile vamale.

Mai mult ca atât nu pot fi considerate întemeiate solicitările organului vamal cu privire la prezentarea de către intimat a documentelor suplimentare referitoare la declarația vamală a țării de export, cataloage comerciale, ofertele de prețuri, precum și corespondența comercială între părți, deoarece conform art.16 alin.(2) al Legii cu privire la tariful vamal, autoritatea vamală nu este în drept să ceară sau să oblige o persoană nerezidentă să prezinte spre verificare documentele de evidență sau să permită accesul la ele în scopul de a determina valoarea calculată a mărfii. Totodată, informația comunicată de producătorul mărfii în scopul determinării valorii în vamă a acesteia, conform prevederilor prezentului articol, poate fi verificată în altă țară de autoritatea vamală, cu acordul producătorului și cu condiția preavizării guvernului țării în cauză și neopunerii acestuia cercetărilor.

Prin urmare instanța de apel corect a constatat că organul vamal a aplicat neîntemeiat față de SRL „Ovatel TDM” metoda 6 de evaluare a valorii în vamă a mărfii, pe motivul neprezentării documentelor suplimentare sau a suspiciunii subevaluării costului mărfii, or, documentele prezentate de către intimat organului vamal pentru perfectarea declarațiilor vamale confirmă faptul că SRL „Ovatel TDM” a îndeplinit prevederile art.11 al Legii cu privire la tariful vamal și pct.13, 14, 15 ale Regulamentului privind modul de calculare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul RM.

Concomitent, instanța de recurs mai reține că, recurentul (pîrîtul) nu a motivat, argumentat și nu a probat necesitatea prezentării de către SRL „Ovatel TDM” cărorva documente și informații suplimentare.

Conform prevederilor art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, la examinarea în contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pîrîtului.

Or, după cum rezultă din materialele dosarului Biroul vamal Chișinău n-a prezentat probe care să combată pretențiile invocate în cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Ovatel TDM”.

Ba mai mult, o simplă suspiciune de subevaluare a costului mărfii din partea organelor vamale, fără careva probe pertinente nu poate servi drept temei de neautenticitate a informației prezentate de declarant.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului cu privire la faptul că SRL „Ovatel TDM” a încălcat termenul de adresare în judecată cu acțiunea în cauză din următoarele considerente.

Conform art.14 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Astfel, prin cererea prealabilă din 08 mai 2013 SRL „Ovatel TDM” a solicitat Biroului Vamal Chișinău anularea actelor de inspecție nr. 3019 I 6690; nr.3019 I 7026; nr. 3019 I 7165; nr.3019 I 7378; nr. 3019 I 7848; nr.3019 I 8289, fiind recepționată de către organul vamal la 14 mai 2013, însă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării răspunsului nr.3365 din 22 mai 2013 prin care Biroul Vamal Chișinău a respins cererea prealabilă a SRL „Ovatel TDM”, iar în aceste circumstanțe, instanța de recurs consideră că SRL „Ovatel TDM” s-a adresat în termen cu acțiunea în cauză, la 08 iulie 2013, or, art.17 alin.(1) lit a) al Legii contenciosului administrativ, prevede expres că cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

Totodată, asupra acestui argument s-a expus și instanța de apel.

Prin urmare, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de apel cu privire la faptul că actele de inspecție au fost emis cu încălcarea prevederilor legale, fapt ce denotă că acțiunea SRL „Ovatel TDM” împotriva Biroului Vamal Chișinău este una întemeiată.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel a dat o apreciere corectă raportului juridic în litigiu, prin prisma cadrului legal aplicabil în speță, în coroborare cu probele materiale existente, fapt ce a dus la emiterea unei hotărâri legale, iar celelalte argumente invocate de către recurent în acest sens nu pot fi reținute, deoarece sunt neîntemeiate.

Față de cele ce preced și avînd în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. art. 444, 445 alin.(1) lit. a) 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Se respinge recursul declarat de către Biroul Vamal Chișinău.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014 în pricina civilă la

cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Ovatel TDM” împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la anularea actelor administrative și încasarea sumelor percepute.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

Galina Stratulat